

**С.Ж.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА
УНИВЕРСИТЕТІ**

**КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА**

Ортопедиялық стоматология кафедрасы

**ТАҚЫРЫБЫ: ПРОВИЗОРЛЫҚ САУЫТТАР. ОЛАРДЫ ДАЙЫНДАУ
ӘДІСТЕРІ**

Орындаған: Мухан М.

Группа: 004-1қ

Курс: 5

Факультет: Стоматология

Тексерген: Алтынбеко К.Д

Алматы 2015ж.

Жоспар :

- Кіріспе
  - Негізгі бөлім
1. «Провизорлық сауыттар» түсінігі
  2. Провизорлық сауыттар қолданылуы
  3. Провизорлы сауыттарды дайындауға арналған пластмассалар
  4. Пластмассалы провизорлы сауыттардың қасиеттері
  5. Провизорлық реставрацияларды дайындау әдістері
    - Қорытынды
    - Пайдаланылған әдебиеттер

«Провизорлық сауыттар» түсінігі

- **Жасанды сауыт** - тістің сауыт бөлігін қаптайтын протез. Ортопедиялық ем түріне байланысты жасанды сауыттар қалпына келтіретін, фиксациялаушы(тірек), уақытша немесе провизорлы(қорғаныштық) болып бөлінеді.
- **Провизорлық сауыттар** немесе қорғаныштық қалпақшаларды егелген тістерді тұрақты сауытпен қаптағанға дейінгі ортопедиялық ем барысында мүмкін болатын механикалық, термиялық, химиялық факторлардан қорғау үшін қолданады.

Уақытша сауыт қолданады:

- Тірек тістер егелген кезде, ауру сезімін болдыртпау мақсатында
- Тірек тістер кертпемен егелген кезде, кызылиектің өсіп кетпеуін ескерту үшін
- Егелген тістің жылжуын ескерту үшін
- Эстетикалық аспект

Пластмассалы провизорлы сауыттардың қасиеттері:

- Жоғары механикалық беріктік
- Қатаю температурасы төмен
- Отыруы аз
- Бояуға тұрақтылық және тегістелуі жақсы
- Қолдану ыңғайлылығы

Пластмассалы провизорлы сауыттардың қосымша қасиеттері:

Өңдеп-тегістелуі және жылтыратылуы оңай.

- Тістемнің биіктігін өзгерте алады, тістің формасы мен көлемін өзгерте алады.
- Ортодонтияда белсенді түрде қолданылады. Себебі брекеттерді металлокерамикалық сауыттарға жабыстыру қиынға соғады.

Провизорлы сауыттар қамтамасыз етеді

- **Окклюзияның және пародонттың тұрақтылығын.**
- Ұзақ уақыт ортопедиялық ем барсында Тірек тістердің ығысуын және пародонтқа шамадан тыс күш түсуін алдын алады. Науқастың әдеттегі жақтардың ара қатынасы сақталады. СТЖБ-ның аурулары пайда болу ықтималдығы төмендейді.
- **Шайнау қызметі.** Заманауи пластмассалы сауыттар шайнау кезіндегі жүктемені көтереді.
- **Эстетиканы.**
- **Фонетиканы.**

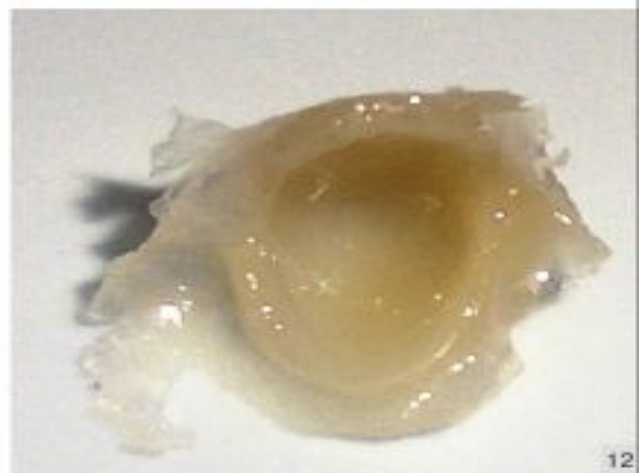
Провизорлы сауыттардың басымдылығы

- Уақытша сауытқа арналған пластмасса, өңдеуге және жылтыратуға жеңіл беріледі
- Пластмассалы сауыт тістем биіктігін өзгертуге мүмкіндік жасайды (жоғарлату және төмендету), тістің қөлемі және түсін өзгертеді
- Провизорлы сауытты ортодонтияда белсенді қолданады

Тікелей әдіс

- Тікелей стоматологиялық креслода жасалады
  1. Егелмеген тістен қалып алу
  2. Тісті егеу
  3. Қалып алынған сәйкес тіс ұяшығы пластмассамен толтырылады
  4. Ауыз қуысына орнату
  5. Түзету, жылтырату, уақытша цементке фиксациялау
- Жасалу уақыты 1 сағат

a)

б)

в)

г)

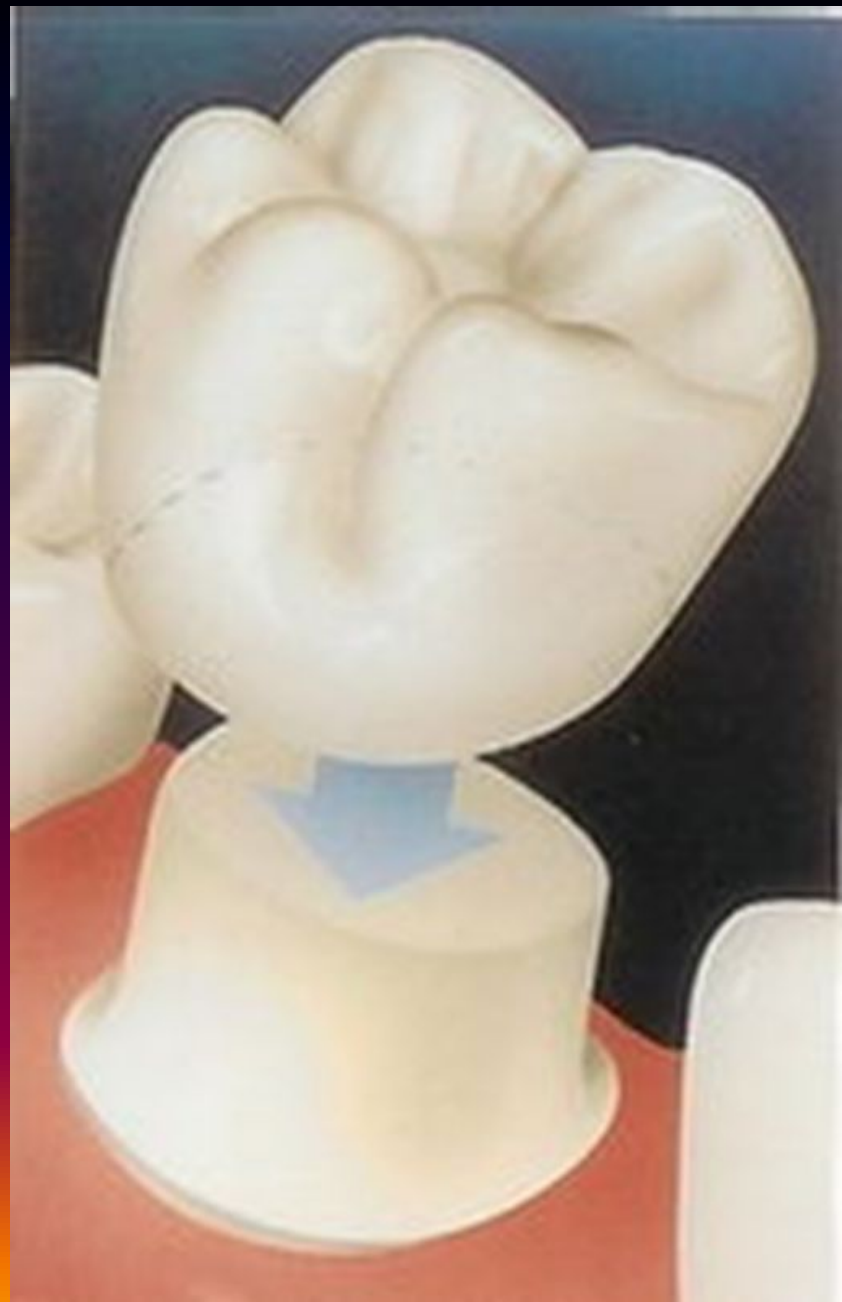
Жанама әдіс

- Тіс технигі лабораториясында жасалады
- Стоматолог дәрігер ортопедиялық конструкцияға тісті егеп болғаннан кейін тіс қатарынан және антогонист тістерінен қалып алады, қалыпты лабораторияға жібереді. Провизорлы сауытты жасайтын тіс технигіне қалып тапсырылады. Дайын болған сауытты тіс дәрігері цементпен отырғызады
- Жасалу уақыты 1 күн

Жанама әдісі

- Лабораторияда супергипстен модель құйылады.
- Балауыздан сауыт пішінін мүсіндейді
- Блокты конустәрізді қылып кесіп алады
- Балауыз бетіне вазелин жағады да гипсті кюветаға орналастырады.
- Қайнап тұрған суға 10-15 минутқа қояды
- Кюветадан шығарғаннан кейін балауыз тазалайды және салқындатады
- Пластмассалы массаны гипсті кюветаға орналастырады, пластмасса полимеризацияланады
- Кюветаны ашып сауытты алады
- Артық гипс алынады, сауыт өңделеді, жылтыратады

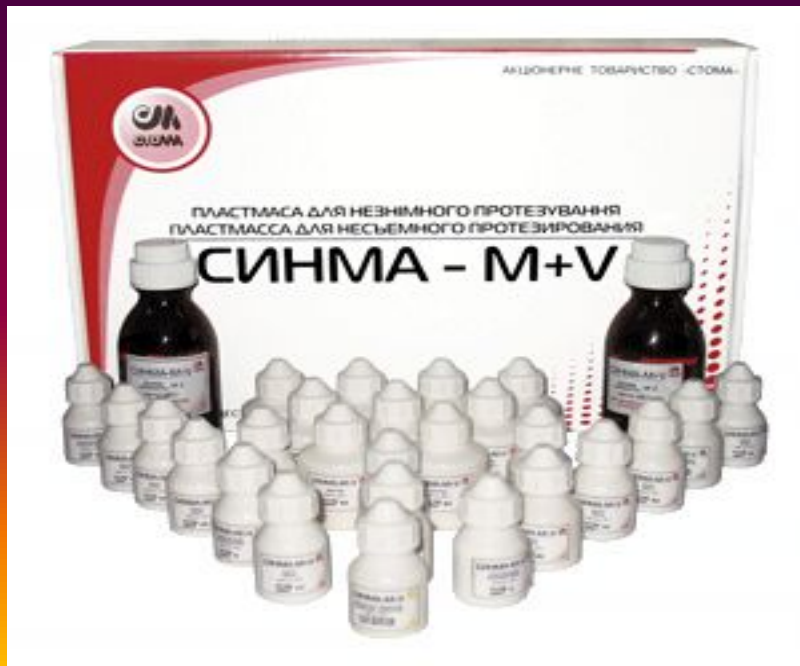
- Лабораториялық кезең біткеннен кейін дезинфицирлеп тірек тіске шақтап көреміз. Сауыттың тығыз орналасуын қара қағаздың көмегімен тексереміз. Осыдан кейін керек болған жағдайда артық жерін аламыз, жылтыратамыз. Егер жылтырату процесінен кейін сауыт бетінде жылтырлық пайда болса, жұмыстың жақсы жасалғанының бір көрсеткіші болып табылады. Окклюзионды және тісаралық жанасу беттерін тексеру қажет. Анатомиялық формасын бағалау

- Провизорлы сауыттарды жеке дайындау үшін пластмассалардың бірнеше түрі қолданылады. Кеңінен қолданылатын: полиметилметакрилат, поливинилэтилметакрилат, бисакрилді композитті пластмасса және сәулемен қатаятын уретандиметакрилат. Кезінде осы мақсатта қолданылған эпиминді пластмасса, қазіргі таңда қолданыста жоқ. Дәрігер стоматолог жадығатты таңдау кезінде оның кемшіліктері мен артықшылықтарын ескеру қажет.

- Провизорлы пластмассалы сауыттарды жасау үшін қолданылатын материалдар: "Protemp" "Sinma-74" "Sinma -M"
- Провизорлы сауыт кызылиек жүлгесіне 0,5мм кіріп тұруы қажет
- Клиникалық кезеңде сауыт түсін анықтау VITA түстемелері арқылы анықталады
- Провизорлы сауытты бекіту эвгенолды емес цементтермен бекітіледі

Для лабораторного метода изготовления используют цвета:
группа А – бело-жёлтого цвета (А₁, А₂, А₃, А_{3.5});
группа В – жёлтого цвета (В₁, В₂, В₃, В_{3.5});
группа С – бело-серого цвета (С₁, С₂, С₃);
группа D – бело-коричневого цвета (D₁, D₂, D₃, D₄).

ҚОРЫТЫНДЫ:

- Әдістердің қолданылуы жағынан оңай және қымбат құрал жабдықтарды қажет етпейтін, амбулаторлы жағдайда жасалатын, дәрігер және пациент жұмысын жеңілдететін шара. Провизорлы сауыттардың эстетикалық, беріктілік, қорғаныштық, төзімділік қасиеттеріне сай ортопедиялық конструкцияның тиімді шығуына жағдай жасайтын әдістердің дұрыс болуы

Пайдаланылған әдебиеттер

- Герберт Шиллинбург-младший, DDS «Основы несъемного протезирования», Квинтэссенция, 2011 – с.225-2272)
- С.А.Наумович «Ортопедическая стоматология. Лечение несъемными протезами» 2 издание, Минск БГМУ, 2009 – с.35-36
- Рузуддинов С.Р., Лобанов Ю.С., Седунов А.А.
- Стоматологический Центр Улыбки - стоматология для всей семьи!
-<http://smile-center.com.ua/articles-provizorn.html>
- Сборник научных тезисов и статей «Здоровье и образование в XXI веке». 2009. Т. 11. № 4.